

A. Sølvsberg.
Farveri & Penseri
Anitra kommer!

**Kristiania Haandværkeres
Sparekasse**
Ovre Sløtgate 11.
Expeditionstid 10-3

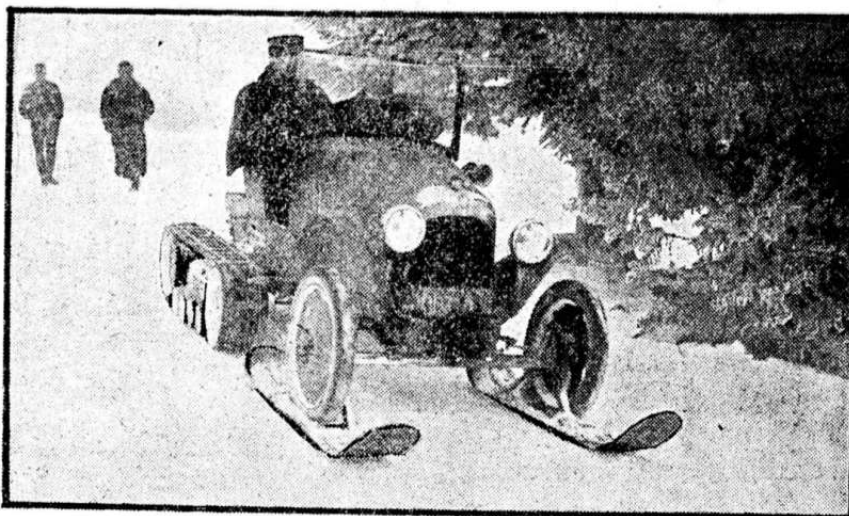
Vinterkjøring med automobiler.

Staar vi umiddelbart foran løsningen af det vigtige spørgsmål?

L

Om vinterudstyr for automobiler.

For "Aftenposten" af kaptein Fr. Bølling, chef for hærens automobilkorps.

Citroëns snebil.

Enhver som har fulgt lidt med automobilismens udvikling her i landet vil have set, hvorledes automobilerne har gaaet sin seiersgang mange gange paa trods af indgroede vaner og megen modgang. Der er vel ikke nu den afsides dal eller den ø med en stump klorbar vej, som ikke har sin automobil, ja selv paa øerne i Lofoten har man nu biler. Og sommeren over gaar den stadike strøm af biler fra landsdel til landsdel.

Men naar sneen kommer, er dette forhold med et slag forandret. I det hængste søger enkelte biler at holde det gaaende paa de almindeligste færdselsveje, hvor der er bra sneplogkjøring og forholdsvis megen trafik; men paa de mindre trafikerede veie er det praktisk talt umulig at komme frem med en almindelig udstyret automobil efter de første snefald. Og selv paa en saapas stor færdselsaaer som veien Kristiania—Eidsvold vilde en bil, som i de sidste dage af januar iaar forsøgte at tvinge sig frem, møde mange vanskeligheder.

Et udstyret med tykkesdyrløge Blystads bil-meier.

Det er derfor naturligt, at der i et land som vort, hvor der er en hel del biler som det er af stor betydning at holde i drift hele aaret rundt — jeg nævner specielt rutebiler for post, passager- og lastbefordring, doktor- og dyrlægebiler etc. — har været drevet forsøg for at finde en konstruktion som kan gjøre bilerne brugbare saavel sommer som vinter.

For en landshege f. eks. med et udstrakt distrikt er det jo ikke tvil om, at en bil er det ideelle fremkomstmiddel i lad os sige 2/3 af aaret. Men for den sidste tredjedel af aaret at skulle holde

indtil man tilsat sidder uhjælpelig fast og maa grave sig ud eller kanske ogsaa tage tilflugt til nærmeste bondegård for at faa en hest til at trække sig op af elendigheden. Samme foreteelse har man efter et forholdsvis lidet snefald, naar sneen er blaaet sammen i fopper og sneploget af den grund kanske har gjort endel bagtninger paa sig. I den sidste tid har man kunnet heste erfaringer heri i en bygd saa nær Kristiania som Serum, hvor flere dybe groper paa siden af veien vidner om biler som er drevet ud i snefanerne i groften.

Det vanskelige spørgsmål har her været at faa et udstyr for baghjulene som paa samme tid kan skaffe den nødvendige bæreflade for at holde bagvognen oppe i løs sne og kanter nok til at drive bilen fremover.

Det har været forsøgt en række maader at løse denne vanskelighed paa og jeg vil faa lov til at gaa lidt nærmere ind paa disse, idet jeg ser bort fra de mere specielle slædeautomobiler som i det væsentlige har været beregnet bare for vinterbrug. Jeg mener nemlig, at den eneste konstruktion som vil faa udstrakt anvendelse er en som forholdsvis let og med ikke for store omkostninger lader sig anbringe paa en ordinær automobil i det sieblik snemængden umuliggjør dens almindelige brug.

1) Der har — saavidt erindres vinteren 1917—18 og muligens følgende aar — været gjort forsøg med anvendelse af en slags drivende trommel efter automobilen, og denne trommel har været udstyret med svære pigger eller skovler, som skulde drive vognen fremover, samtidig som dennes vegt væsentlig har været optaget af meier. Saavidt vides er der ad denne vei ikke opnået nogen særlige resultater.

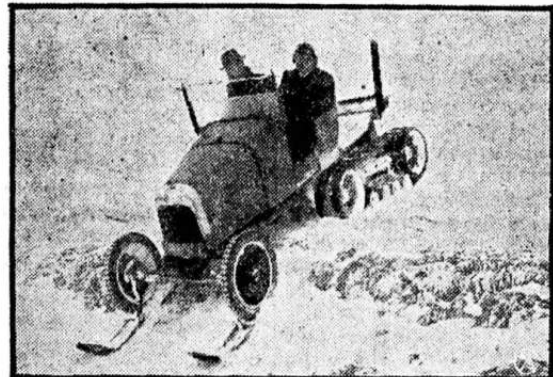
2) Hele bilen kan tænkes lagt paa meier og drevet frem af en motor forsynet med propel i lighed med flyvemaskiner. Da der nu er konstrueret automobiler for saadan drift paa hjul til anvendelse om sommeren, kan det nok tænkes at spørgsmaalet kan løses ad denne vei; men et andet spørgsmål er det, hvorledes en saadan vogn eller slæde vil gjøre sig paa vore veie ved møde med heste. Det er vel i det hele tvivlsomt, om de vil blive tilladt anvendt.

3) Den enkleste maade at løse spørgsmaalet paa vil kanske

være at lade forarbejde et slags belte til at spænde om baghjulene for at skaffe disse større bæreflade og bedre tag i bakken, en anordning som vi kjender saa godt fra billederne fra krigen, hvor den store kanoner og som ogsaa med held har været anvendt af FIAT paa dette firmas svære lasteautomobiler til krigsbrug. Merkelig nok foreligger der saavidt vides ikke nogen forsøg i den retning her hjemme.

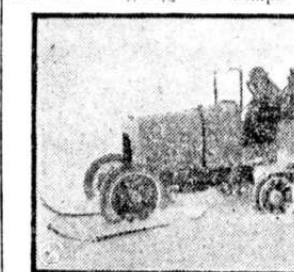
4) Man kan ogsaa gaa den vei at udnytte de ordinære baghjul længst mulig og anordne en yderligere bæreflade, som først træder i virksomhed, naar hjulene synker ned i sneen. Dette anordnes bedst saaledes som Scania-Vabis i sin tid havde udført det for en svær 5 tons lasteautomobil, beregnet til at gaa i al slags fore — ved nogen store tromler fæstet til ydersiden af hjulet, men med lidt mindre diameter end dette og med tværskovler som kunde faa godt tag i den løse jord eller sneen. Saavidt vides har fylkesdyrløge Blystad ogsaa en konstruktion i lighed med denne, men med aftagbare ringe som let kan fæstes paa felgenes yderside, naar de behøves. Hvorvidt en konstruktion som foran omhandlede vil vise sig tilstrækkelig under alle forhold, har vel almindelige prøver endnu ikke godtgjort.

5) Man kan ogsaa erstatte de

almindelige baghjul med et system af flere efter hinanden stillede hjul med et belte som gaar rundt disse omtrent efter samme princip som de nu saa velkendte tractors var konstrueret.

Der foreligger her en konstruktion som jeg skal faa lov til at gaa lidt nærmere ind paa, da jeg tror den kan have store muligheder for sig. Det er en konstruktion udgaaet fra den bekendte automobilfabrik André Citroën, som under krigen gjorde en imponerende indsats i Frankriges ammunitionsforsyning og nu er gaaet over til fabrikation af lette, smarte automobiler til billig pris. Den første af disse biler saa dagens lys i begyndelsen af 1919 og nu er de udbredt i alle lande og kjendt af alle.

Denne fabrik har i sin tjeneste en ingeniør, som under krigen gjorde tjeneste ved den russiske zars stab og var chef for hans automobilpark. I vintertiden var det vanskelig at komme frem, naar snemasserne blev for store, og de forsøg han her gjorde er nu bragt ud i livet i den eien-dommelige konstruktion, som let vil sees af billederne.

Istedetfor det ordinære baghjul er her monteret et bredt drivhjul, hvorover gaar et gummi-

belte med tværribber frem til et andet bredt hjul fjærende forbundet med det bagre hjul, saaledes at man faar en stor bæreflade og drivflade. For at skaffe yderligere friktion og bæreevne er der mellem disse hjul anbragt 4 mindre hjul som trykker gummibaandet ned mod bakken. Hele systemet har nogen vertikal dreiningsfrihed om en akse omtrent midt imellem de store hjul, saa det let kan føie sig efter ujævnheder i terrænet. Forhjulene er forsynet med ski, som let kan tages af og sættes paa. Styringen foregaar dels ved disse og dels ved, at de drivende baand kan gives forskellig hastighed. Desuden kan differentialen sættes ud af funktion, saa vognen kan gaa fremover, selv om bare det ene baand har tag. For at kunne presse vognen frem under de aller vanskelige forhold er den desuden tillagt 3 nye hastigheder — udover de ordinære 3, saaledes at den har 6 forskellige gearingsforhold.

Foruden til vinterbrug er denne vogn beregnet til kjøring i grøfter og sandige strøg, til at klyve op alle rimelige skraaninger etc. Der skal saaledes have været holdt forsøg med vognen paa de steile skraaninger paa voldene omkring Paris, og hvis den holder, hvad der loves, skulde kjøring paa vinterføre i Tryvandsklevene nu ikke være udelukket. Den har været anvendt som forspænding for kanoner, ja til og med til pløjning. Opfinderen mener, at f. eks. en

automobiltur paa høifjeldet ved vintertid nu ikke skulde være nogen umulighed. Ogsaa til at trække slæder med svære laster sig skal bilen have en merkelig evne, saa den skulde ogsaa kunne faa stor betydning f. eks. til varetransport til vore høifjeldssanatorier.

I fuld forstaaelse af, hvilken betydning et saadant fremkomstmiddel vil have for norske forhold, har fabriken bestemt sig til at sende hidop til demonstration eller et par saadanne vogne, og disse vil

antageligvære her i slutten af marts. Det skal blive interessant at se disse vogne i drift og hvorledes de vil kunne overvinde de vanskeligheder, en smelig vinter kan byde paa, og man kan gaa ud fra som givet, at alle autoriteter, saavel civile som militære, vil følge demonstrationerne med den største interesse.

Kunde man opnaa under disse demonstrationer at faa istand en konkurrence ogsaa med vore hjemlige konstruktioner, tror jeg, meget vilde være vundet, og i alle tilfælde vilde det give et magtig stød fremover for at virkeliggjøre det maal, som vil være af den aller største betydning for vort land: Automobilens anvendelse saavel sommer som vinter paa alle vore vigtigere veie.

Er den røde hær rød?

De kapitalistiske stater skal bidrage til sin egen undergang.

Opsigtvækkende oplysninger fra velunderrettet hold.

Blandt alle de mange gaader, der melder sig for den, som vil søge at komme tilbunds i sieblikkets alt overskyggende verdensproblem: Rusland, er den, som skjuler sig i spørgsmaalet om sammenhængen med den røde hær, en af de vanskeligste og maaske ogsaa en af de mest aktuelle.

Der er dem som siger, at sovjetheren ikke er rød, men hvorledes skal man da forklare det faktum, at hæren, skjønt den ikke er rød, dog tjener sovjetmagtens formaal? Paa dette spørgsmål har vi faaet en forklaring fra en side, som maa antages at have betingelser for at vide besked.

Hvorfor væltes ikke et system, som hades af flertallet af dem, som bærer det oppe? Hvorfor kveles ikke de mænd af de næver, som nødtvungent skal verne dem? Saadan spurgte vi, og vor hjemmelsmand gav følgende svar:

— Det er forsøgt hundreder af gange, men hver gang er forsøgene strandet paa forræderi. Saa fin taft har og saa velamonflerede er militærafdelingernes spioner, som i de fleste tilfælde er medanstiftere af de utallige komplotter og selv lokker de andre paa glatis; thi deres opgave er at faa udsøndt de misfornøjede elementer for derpaa at foranledige deres arrestation. Paa den maade striseres hærens afdeling for afdeling. De misfornøjede renses ud, efterhaanden som de aabenbarer konspirationstendenser. Det er praktisk talt umulig under disse forhold at organisere virkelig effektive sammensvergelses; thi hvem tør betro sig til nogen? Langt mindre dele en farlig hemmelighed med hele legioner. Spredte mytteribrud er jo ganske virkningsløse, og koster ikke bolsjevikerne mere end nogen skud krunt. Men kommer leiligheden, vil de mange spredte viljer sikkert i et nu instinktvis finde hinanden og samle sig til stormløb mod det forhadte regimente; thi det er ikke saadan at forstaa, at hadet er dødt hen, nei, det er vaagent nat og dag. Og saa er der en liden ting til, som maner til største forsigtighed. Hvert menneske, som indenfor sovjetorganisationen og hæren anbringes selv paa den mindst ansvarlige post, maa forinden udfylde spørgeskemaer med 96 spørgsmaal, hvis besvarelse er ensbetydende med, at hele ens slegt og omgangskreds udleveres med eventuelle represalier for die.

Mens tendensen ellers i den øvrige verden gaar i retning af rustningsreduktion, er bolsjevikernes hær, udtalte vor hjemmelsmand videre, i stadig vækst. Militærdigterne overskygger alle andre poster paa budgettet. Volgadistrikts hungrende millioner lades i stikken til fordel for mørsere og mitraljøser. Eksempelvis kan anføres, at der er stillet to fuldt-

udrustede tankdivisioner paa benene. Den russiske hær er kort sagt ved at udvikle sig til en alvorlig trusel mod Europas fred, og truselen er i første række rettet mod Warschau og Reval, to maal, der ud fra modsatte synspunkter gjør krigsforberedelserne forholdsvis populære, baade i nationale og kommunistiske kredse. I det hele er det nationalkommunismen, som nu er dagens løsen. Krigen mod Polen, vedblev han, er uafvendelig. Alle Trotskys taler munder ud i et sprætersænsede rettet mod Polen, og sovjetregjeringens udskendende holdning ogsaa overfor de øvrige saakaldte randstater, baade Estland, Letland og Lithauen, kunde jo nok tyde paa, at den militære kraft snart kræver sit afløb, og at slaget vil blive rettet mod disse velordnede lykkelige samfund.

— At det russiske militærspejgelse allerede er begyndt at kaste sin skygge over de tidligere russiske Østersjøprovinser, er sikkert nok, derom bærer disses presse tilstrækkelig talende vidnesbyrd. Revalbladet »Tallinna Täht« skriver saaledes bl. a. i et af sine sidste numre, at Sovjet-Ruslands holdning overfor randstaterne i den sidste tid har antaget foræer, som nok kunde lade en formode, at Sovjet-Rusland omgaaes med planer om en alvorlig aktion mod randstaterne. »Men maaske« siger bladet videre, »er den russiske politik udfærdrende holdning mindre udtryk for krigerske hensigter end for det pralende overmod, der har besjalet bolsjevikerne lige siden Genua-indbydelsen, som fik deres hankam til at svalme. Vi maa imidlertid være forberedt paa ubehagelige overraskelser, thi man kan vistnok gaa ud fra, at Vest-Europa vil være villig til at give et i økonomisk henseende imødekomende Rusland politiske indrømmelser paa vor bebstninge. Bladet maner derfor til samhold under alliancemæssige former mellem hele randstataksjeden lige fra Polen til Finland.

Altsaa for saa vidt kan vor hjemmelsmands fremstilling i en viss forstand dokumenteres. Men naar man derpaa oprullede et fremtidsbillede med russiske militære stor-alliancer, som igjen for bolsjevikernes vedkommende skulde benyttes som springbret til verdensrevolutionens videreførelse og endelige seir, saa er han naturligvis langt ude paa fantasiens vover. Han mener, at Moskva-profeterne intet sieblik har tabt sit samfundsomstyrtende maal af sigte, men nu blot har faaet den glimrende idé at søge de kapitalistiske staters støtte til sin egen underminering.

S. H.

Fyrligt ødelagt ved brand.

Fra Brennøys telegraferer "Aftenposten"s korrespondent:

Haabraen fyrligtede ved Vega er torsdag aften ødelagt af brand, formentlig efter eksplosion. Fyrligten havde væsentlig betydning for lokaltrafikken.

Program

- for 2. divisions musikkorps i Studenterkvinden søndag 5. marts kl. 1.
1. Adolf Hansen: Armémarsch.
  2. Rossini: Ouverture til »Barberen i Sevilla«.
  3. Tschalkowski: Vals af »Fornøse«.
  4. Beethoven: Andante af C-moll symfonien.
  5. Waldteufel: Souverains, mazurka.